

**CIHM
Microfiche
Series
(Monographs)**

**ICMH
Collection de
microfiches
(monographies)**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

© 1998

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

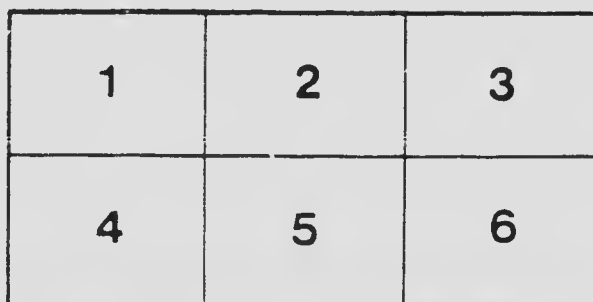
National Library of Canada

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol $\rightarrow$ (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

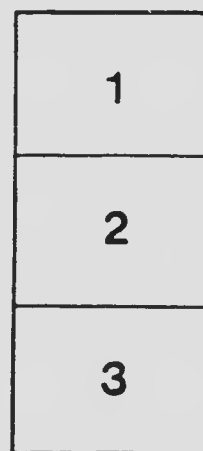
Bibliothèque nationale du Canada

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole $\rightarrow$ signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

APPLIED IMAGE Inc

1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482-0300 - Phone
(716) 288-5989 - Fax

15

Ілюстрована Шевченківська Бібліотека

№ 17

Марина.

З 1 малюнком і портретом.

Накладом „Канадйского Фармера“

557 MAIN STREET.

WINNIPEG, CANADA

Ілюстрована Шевченківська Бібліотека
№ 17.

Марина.

З 1 малюнком і портретом.

Накладом „Канадійского Фармера.”
852 Main Street, Winnipeg, Canada.

PG 32-17

SS

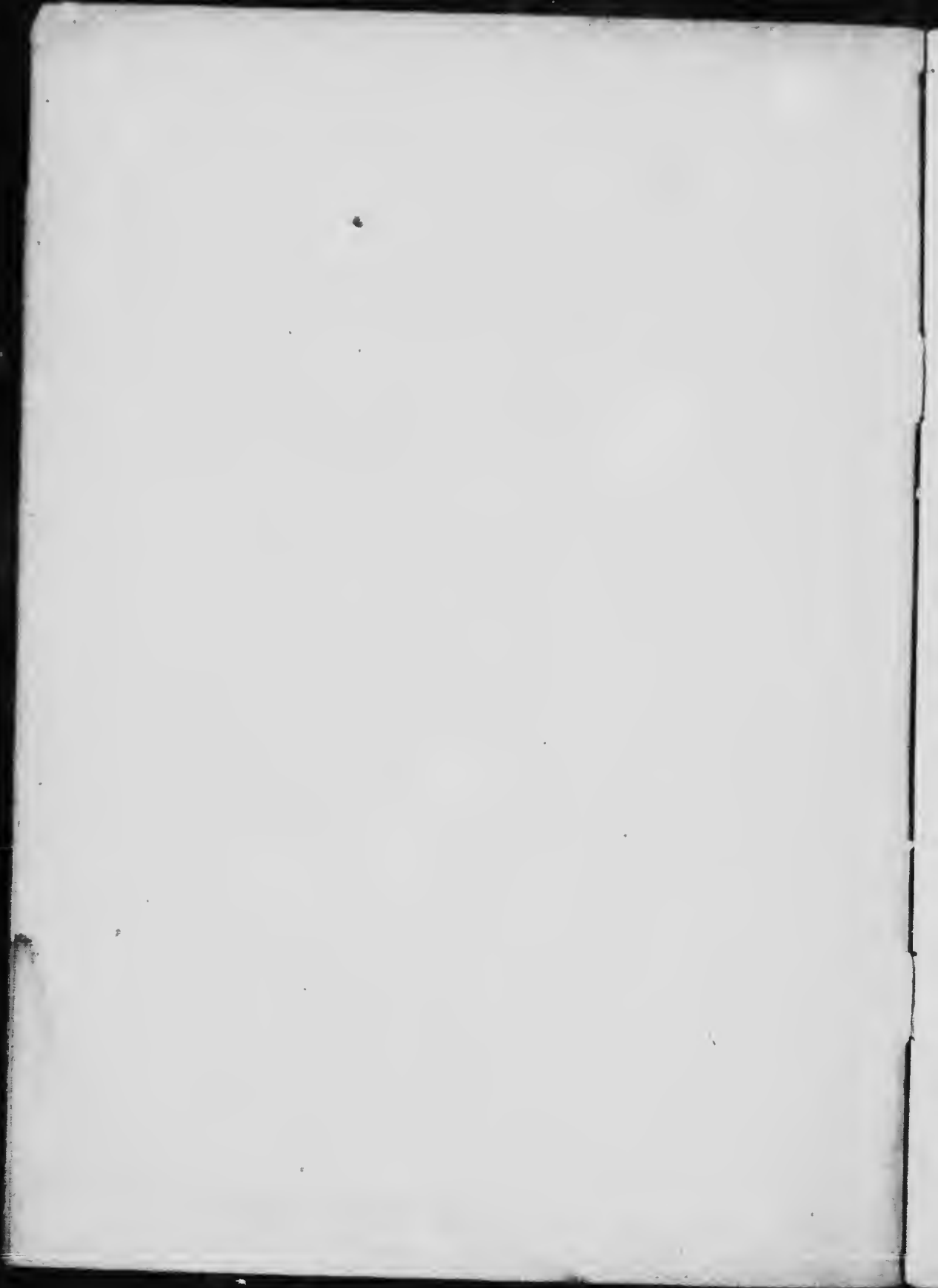
M3

1915

M. Weber

Марина.

Неначе цв'яшок в серце вбитий,
Отсю „Марину” я пишу.
Давно б списать несамовиту,
Так що-ж? сказали б, що брешу;
Що га папів, бачиш, сердитий,
То все такеє і пишу
Про їх собачії звичаї.
Сказали б просто: дурснь лає
За те, що сам кріпак,
Неодукований сіряк.
Неправда! їй-Богу, не лаю!
Мені не жаль, що я не пан,
А жаль мені, і жаль великий,
На просьвіщенних християн.
І звівр того не зробить дикий,
Що ви, бючи поклони,
З братами дієте. Закони
Катами писані за вас,
То вам байдуже! В добрий час
У Кнів їздите що-року,
Та сповідаєтесь, нівроку,
У схимника.

Та й те сказать,
Чого я турбуюсь:
Ані злого, ні доброго
Я вже не почую.
А як, кажу, хто не чує,
То тому й байдуже.
Прилітай же з України,
Єдиний мій друже,
Моя думо пречистая,
Вірная дружино,

Та розкажи, моя зоре,
Про тую Марину:
Як вона у пана злого
І за-що страдала —
Та нищечком, щоб не чули,
Або не дознались;
А то скажуть, що на шляхах
Чинимо розбої,
Та ще дальше заправтвдять, —
Пропадем обоє!

(І.)

.....
.....
..... Недавно се було.
Через село весільє йшло,
А пан з костьолу їхав,
Чи управитель, а не пан.
За вихилясами придан,
За зиком та за сьміхом
Ніхто й не бачив, як проїхав
Тої управитель, Лях ледачий.
А він так добре бачив,
А надто молодую.

За-що пак милує Господь
Лихую твар такую,
Як сей правитель? Другий год,
Як він з німецькими плугами
Забрав ся голий в сей куток, —
А що тих бідних покриток
Пустив по сьвіту з байстриюками!
Отже й нічого! А жонатий,
І має двоє діточок,
Як янголяточок.
Дивітесь: вийшла погуляти,
Мов краля, панї молодая
З двома маленькими дітьми.
Із коча пан мій вилізає,
І посила за молодим;
А потім діточок витає

І жінку, кралю молодую,
Аж тричи бідную цілує.
І розмовляючи, пішли
Собі в покої. Незабаром
І молодого привели.
На завтра в город одвезли,
Та й заголили в москалі.
Оттак по нашому звичаю,
Не думавши, кончають!

А молода? Мабуть без пари
Судилось Господом зносить
Красу і молодість. Мов чари,
Розсипалось та розлилось...
І знову в люди довелось
Проситись в найми? Ні, не знову:
Вона вже панна покойова,
Уже Марисею зовуть,
А не Мариною. Найпаче
Сердешній плакати не дають;
Вона ж сховаєть-ся, та й плаче.
Дурна! Їй шкода мужика,
Та жаль сьвятого сіряка.
А глянь лиш гарно кругом себе:
І раю красчого не треба!
Чого ти хочеш, забажай:
Всього дадуть, та ще й багато.
Не треба, кажеш; дайте хату!
Сього вже лучше й не благай!
Бо се — сама здорова знаєш...
Диви ся, огерем яким
Сам пан круг тебе похожає:
Уже чи добрим, чи лихим,
А будеш панською ріднею,
Хиба повісиш ся... За нею
Приходила мати
У пана просити;
Звелів не пускати,
А як прийде — бити.
Що тут їй робити?
Пішла ридаючи в село:

Одним-одно дитя було,
Та й те пропало...

(II.)

Неначе ворон той, летячи,
Про непогоду людям кряче:
Так я про сльози та печаль,
Та про байстрият оттих ледачих,
Хоть і нікому їх не жаль,
Розкажую, та плачу.
Мені їх жаль... Мій Боже милий!
Даруй словам сьвятую силу —
Людськеє серце пробивать,
Людській сльози проливать:
Щоб милость душу осїнила,
Щоб спала тихая печаль
На очи їх, щоб стаю жаль
Моїх дівчаток, щоб навчились
Путями добрими ходити,
Сьвятого Господа любити,
І брата миловати!

На-силу

Прийшла до-дому. Подивилась:
Цвіти за образом сьвятим,
І на вікні стоять цвіти;
На стїнах фарбами хрести,
Неначе добрая картина,
Понамальовані. Марина,
І все Марина, все сама...
Тільки Мариночки нема...
І ледве, ледве вийшла з хати.
Пішла на гору, на прокляті
Палати глянуть, та й пішла
Аж до палат. Під тинном сіла
І ніч цілісїньку сидїла
Та плакала. Уже з села
Ватажники ватагу гнали,
А мати плакала, ридала.
Уже і сонечко зійшло,
Уже й зайшло, смеркати стало, —
Не йде сердешная в село,

Сидить під тинном. Проганяли,
Уже й собаками цькували, —
Не йде, та й годі.

А Марина в сукні білій,
Неначе білиця,
Богу молить ся, та плаче,
Замкнута в сьвітлиці.
Опріч пана у сьвітлицю
Ніхто не вступає;
Сам і їсти їй приносить,
І просить, благає,
Щоб на його подивилась,
Щоб утерла очи.
І дивити ся не хоче,
І їсти не хоче.
Мордуєть-ся Лях поганий,
Не зна, що й почати;
А Марина вяне, сохне
У білих палатах.
Уже й літо минуло ся,
Зима вже на дворі;
А Марина сидить собі,
Уже й не говорить
І не плаче. Оттак її
Доконав, небогу,
Той правитель! А все-таки
Не вдіє нічого,
Хоч заріж її, та й годі!
Така вже вродилась!

Раз у-вечері зимою
Марина дивилась
На ліс чорний, а з-за лісу
Червоний діжою
Місяць сходив. — „І я колись
Була молодою!”
Прошептала, задумалась,
Потім заспівала:

„Хата на помості,
Наїхали гості;

Розплітали коси,
Та стрічки знімали.
А пан просить сала,
А чорт їсти просить.
Гуси, гуси білі
В ирїи полетіли,
А сірі на море.”

(III.)

Завили пси на дворі,
Зареготали ся псарі,
А пан, червоношій аж герить,
Іде в сьвітлицю до Марини,
Як Кирик п'яний.

Нїби в хатї,
На холодї сердешна мати
Під тином, знай, собі сидить.
Стара неначе одуріла.
Мороз мотує, аж скрищить,
Луна червона побіліла,
І сторож боязно кричить.
Щоб злого пана не збудить.
Аж глядь: палати зайняли ся,
Пожар! пожар!... І де взяли ся,
Ті люде в Бога! Мов з землі
Родили ся і тут росли,
Неначе хвилі напливали,
Та і пожар той дивувались.
Та й диво там таки було!
Марина гола на-голо
Перед будинком танцювала
У-парі з матірю, і — страх! —
З ножем окровленим в руках,

І приспівувала:
„Чи не се-ж та кумася,
Що підгикала ся?
Як була я панї
В новому жупанї,
Паничі лицялись,
Руку цілували.” (До матері:)

— А ви до мене на весілля
З того світу прийшли?
Мені вже й косу розплели,
Та пан приїхав. Гиля! гиля!
Чи то не гуси, то пани!
Диви ся! в прій полетіли...
Агу! гиля! до сатани,
До чорта в гості!... Чуеш? чуеш?
У Києві всі дзвони дзвонять.
Чи бачиш? он огонь горить,
А пан лежить собі, читає
І просить пити... А ти знаєш,
Що я зарізала їсію?...
Диви ся! он-де головнею
Стоїть на комні... Чого,
Чого ти дивиш ся на неї?
Се мати, мати! не дивись!
А то з'їси. Ось на — давись!

(Дає дулі і співає:)

„Полюбила москаля,
Та ще й зуби вискаля!
Москалі, москалі
Запасок навезли;
Паничі —
Дукачів;
А поповичі з міста
Навезли намиста.
Бий, дзвоне, бий!
Хмару розбий!
Нехай хмари
На Татари,
А сонечко на христяне!
Еий, дзвоне, бий!”

Мати.

Мариночко! ходімо спать!

Марина.

Ходімо спать, бо завтра рано
До церкви підемо. Поганий —
Диви ся! — лізе цілувать.
Ссь тобі на!

Мати.

Ходімо спать! (До людей:)
Хрещені люде, допоможіте!

Марина.

Беріть мене! беріть, вяжіте!
Ведіть до пана у світлицю!
А ти чи підеш подивить ся,
Якою пашною Марина
У пана в-заперті сидить,
І вяне, сохне, гниє, гниє
Твоя единая дитина,
Твоя Мариночка? (Співає:)
„Ой гиля, гиля, сірії гуси,
Гиля на Дунай!
Завязала головоньку.
Тепер сиди та думай!”
І пташкам воля, в чистім полі
І пташкам весело літать.
А я зовяпула в чеволі. (Плаче.)
Хоча-б памисто було взять,
Отсе б повісилась... От бачиш,
Тепер і шкода!... Хоч топись!
Чого-ж ти, мамо моя, плачеш?
Не плач, голубочко! дивись:
Се я, Мариночка твоя!
Диви ся: чорная змія
По снігу лізе... Утечу!
У нрїї знову полечу!
Бо я зоз телею вже стала...
Чи він у гості не приходив?
Убили мабуть на війні...
А знаєш, снило ся мені:

Пошкандибала стара мати
Свою Марину доганяти.

У день неначе місяць сходив,
А ми гуляєм по-над морем
У-двох собі. Дивлю ся: зорі
Попадали неначе в воду,
Тільки остала ся одна,
Одна-однісенька на небі.
А я, неначе навісна,
В Дунаєві шукаю броду,
З байстрям розхрістана бреду.
Сьміють ся люде надо мною,
Зовуть покриткою, дурною;
І ти сьмієш ся, а я плачу.
Ба ні, не плачу — регочусь...
Диви ся, як я полечу,
Бо я — сова...

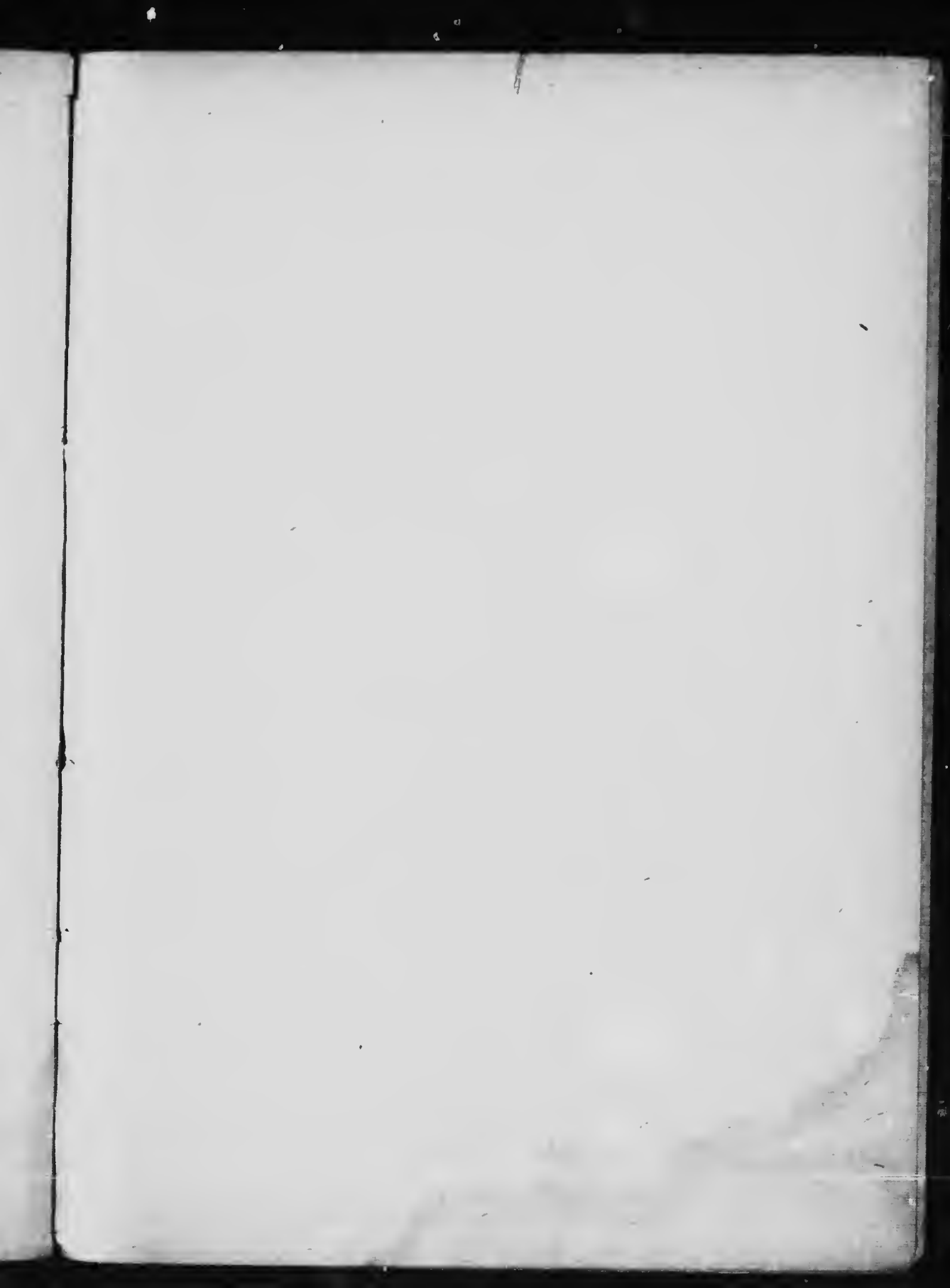
Та й замахала
Неначе крилами, руками
І пострибала через двір
У поле, виючи мов звір.
Пошкандибала стара мати
Свою Марину доганяти.

Пани до одного спеклись,
Неначе добрі поросята;
Згоріли білії палати
А люде тихо розійшлись.

Марини й матери не стало...
Уже весною, як орали,
Два трупи на полі найшли
І на могилі поховали.

1848.
Кос-Арал.

Ілюстрована Шевченнівська бібліотечна.

1. Причизна. З 2 малюнками і портретом.	14. Москалева вринця. З 1 малюнком і портр.
2. Катерина. З 8 малюнками і портретом.	15. Варна. З 1 малюнком і портретом.
3. Тополя. З 1 малюнком і портретом.	16. Титарівна. З 1 малюнком і портретом.
4. Гайдаки. З 15 малюнками і портретом.	17. Марина. З 1 малюнком і портретом.
5. Черниця Мариса. З 1 малюнком і портретом.	18. Сотник. З 1 малюнком і портретом.
6. Утоплена. З 1 малюнком і портретом.	19. Петрусь. З 1 малюнком і портретом.
7. Гамалія. З 1 малюнком і портретом.	20. Тарасова. — Іван Підкова. З 2 малюнками і портретом.
8. Сова. З 1 малюнком і портретом.	21. Русалка. — би тобі довелось. З 2 малюнками і портретом.
9. Брєтєк або Іван Гус. З 1 малюнком і портр.	22. Назар Ст. З 2 малюнками і портретом.
10. Невольниця. З 2 малюнками і портретом.	23. Збірник. — Обидва іршів. З 7 малюнками і портр.
11. Наймичка. З 2 малюнками і портретом.	24. Збірник. — про Україну та незалежність. З 4 малюнками і портретом.
12. Відьма. З 1 малюнком і портретом.	За всі разом. \$1.50.
13. Книжка. З 1 малюнком і портретом.	

Кожний свідомий Українець повинен мати ІСТОРІЮ СВОГО КРАЮ

Видавництво «Канад. Фармер» в порозумінню з Руським гарнею у Вінніпегу передрукувало старокрасне видання Проф. М. Грушевського

ІЛЮСТРОВАНУ ІСТОРІЮ УКРАЇНИ

в комплекті. Історія є популярна і зрозуміла для кожного. В старім краю випродано два видання, тепер вже час щоби по 4-ох літах появилася третій наклад. Це величезна книга, має 516 сторін, 416 образків. — Ціна \$3.00.

Замовлення висилайте на адресу:

Ruska Knyharnia

848-850 Main St.

Winnipeg, Man.

